

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
MAKEDONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
TARIMSAL İŞBİRLİĞİ ÜZERİNE
MUTABAKAT ZAPTI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle “Akit Taraflar” olarak anılacaklardır);

Tarım alanında işbirliğini geliştirerek iki ülke arasındaki mevcut dostane ilişkileri güçlendirmek isteği ile;

Tarım sektöründe tecrübe mübadelesinin yanı sıra her iki ülkenin kırsal kalkınmasının desteklenmesinin değerinin farkında olarak,

Her iki ülkedeki ilgili mevcut kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE 1
AMAÇLAR

Akit Taraflar kendi hüküm alanları içinde geçerli yasal çerçeve ile uyumlu olarak, tarımsal kurumları arasında tarım ve tarımsal teknoloji alanlarında işbirliğini geliştirmeye çaba gösterirler.

MADDE 2
İŞBİRLİĞİ ALANLARI VE ŞEKLİ

Akit Taraflar aralarında aşağıdaki alanlarda işbirliği gerçekleştirirler:

1. Bitkisel Üretim ve Bitki Koruma;
2. Ham yaprak tütün üretimi ve işlenmesi;
3. Hayvancılık, Balıkçılık ve Su ürünleri yetiştiriciliği;
4. Organik tarımsal üretim;
5. Gıda sanayi;
5. Araştırma, kırsal kalkınma, sulama ve yayım hizmetleri;
7. Her iki ülkenin özel sektörleri arasında tarım alanında ortak girişimlerin teşvik edilmesi;
8. Projelerde karşılıklı işbirliği;

Akit Taraflar aralarındaki işbirliğini aşağıdaki şekillerde gerçekleştirme konusunda anlaşmıştır:

Deneyim, bilgi, ziyaret, uzmanlar, araştırma sonuçları, çalışma ve eğitimin karşılıklı mübadelesi;

Seminerler, sempozyumlar, sergiler ve konferansların düzenlenmesi.

MADDE 3
İCRA ORGANLARI

Bu Mutabakat Zaptının uygulanmasından sorumlu icra organları aşağıdaki gibidir:

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı;
2. Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti adına Makedonya Cumhuriyeti Tarım, Orman ve Su Ekonomisi Bakanlığı.

MADDE 4
YÜRÜTME KOMİTESİNİN KURULMASI

1. Akit Taraflar, bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki işbirliğinin uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek amacıyla bir Yürütme Komitesinin (bundan sonra "Komite" olarak anılacaktır) kurulmasını kararlaştırmıştır.
2. Komite, üst düzeyde görevli heyet başkanları da dâhil olmak üzere her ülkeden (5) üyenin katılımıyla toplam (10) üyeden oluşur. Taraflar Yürütme Komitesinin oluşumu konusunda birbirlerini yazılı olarak bilgilendirirler. Komiteye karşılıklı olarak her iki Akit Tarafın eş başkan konumundaki görevlileri başkanlık eder.
3. Komite yılda bir kez veya karşılıklı mutabakata varılan bir zamanda dönüşümlü olarak Türkiye ve Makedonya'da toplanır.

MADDE 5
MASRAFLAR

1. Gönderen ülke, ev sahibi ülkeye gidiş-dönüş seyahat masraflarının yanı sıra seyahat ve sağlık sigortalarını da karşılamakla yükümlüdür.
2. Ev sahibi ülke, ziyaret programı kapsamındaki konaklama ve ulaşım masraflarını karşılamakla yükümlüdür.

Ev sahibi ülke ziyaret niyeti konusunda en az iki ay önceden haberdar edilir.

MADDE 6
ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Mutabakat Zaptının yorumlanması veya uygulanmasından doğabilecek her türlü anlaşmazlık veya görüş ayrılığı, Akit Taraflar arasında karşılıklı istişare ve müzakere yoluyla dostça çözüme kavuşturulur.

MADDE 7

MUTABAKAT ZAPTININ YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ, SÜRESİ VE FESHİ

1. İşbu Mutabakat Zaptı, Akit Tarafların bu mutabakat Zaptının yürürlüğe girmesi için gerekli iç mevzuatları tamamladıklarını birbirlerine diplomatik yollarla yazılı olarak ilettikleri en son bildirimin yapıldığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.
2. İşbu Mutabakat Zaptı, 1 (bir) yıl süreyle yürürlükte kalır. Akit Taraflardan biri, en az 6 (altı) ay önceden diplomatik kanallar aracılığıyla diğer tarafa yazılı tebligatta bulunarak Anlaşmayı feshetme niyetini bildirmediği müddetçe işbu Mutabakat Zaptının süresi kendiliğinden ve bir öncekini müteakiben birer yıllık sürelerle uzar.
3. İşbu Mutabakat Zaptının sona ermesi, yine bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde başlatılmış ve devam eden program ve/veya projelerin tamamlanmasını etkilemez.
4. İşbu Mutabakat Zaptı, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Yapılacak değişiklikler işbu Mutabakat Zaptının 7. Maddesinin 1. Bendinde tanımlanan aynı yasal usul uyarınca yürürlüğe girer.

İşbu Mutabakat Zaptı, yukarıdaki hükümler muvacehesinde, kendilerine Hükümetlerince uygun şekilde yetkilendirilmiş bulunan aşağıda ismi yazılı kişiler tarafından imzalanmıştır.

27.6.2013 tarihinde Ankara'da, her biri aynı derecede geçerli ikişer orijinal nüsha halinde, Türkçe, Makedonca ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması durumunda, İngilizce metin geçerli sayılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Makedonya Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Mehmet Mehdi EKER
Gıda, Tarım ve Hayvancılık
Bakanı

Ljupcho DIMOVSKI
Tarım, Ormancılık ve Su Ekonomisi
Bakanı

**МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАЊЕ
МЕЃУ
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА
И
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЗА СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО**

Владата на Република Турција и Владата на Република Македонија, во натамошниот текст именувани како "Договорни Страни",

Со желба да ги зајакнат постојните пријателски односи меѓу двете земји со подобрување на соработката во областа на земјоделството,

Препознавајќи ја вредноста од размената на искуства од областа на земјоделството и одржливиот рурален развој,

Согласно на законите и прописите што се на сила во двете земји,

Го договорија следново:

ЧЛЕН 1

ЦЕЛИ

Договорните страни ќе настојуваат да се подобри соработката меѓу институциите на двете земји од областа на земјоделството и земјоделската технологија, во согласност со применливата правна рамка во нивната сфера.

ЧЛЕН 2

ОБЛАСТИ И ФОРМА НА СОРАБОТКА

Договорните страни ќе ја спроведуваат меѓусебната соработката во следниве области:

1. Растително производство и заштита на растенија;
2. Производство и обработка на суров тутун во лист;
3. Сточарство, рибарство и аквакултура;
4. Органско земјоделско производство;
5. Прехранбена индустрија;
6. Истражување, рурален развој, наводнување и советодавни служби;
7. Поттикнување на заеднички вложувања во областа на земјоделството меѓу субјектите од приватниот сектор во секоја од земјите;
8. Заемно учество во проекти;

Договорните страни се согласуваат да ги развијат следниве форми на соработка:

Размена на искуства, информации, посети, експерти, резултати од истражувања, студиски престој и стручни обуки;

Организирање на семинари, симпозиуми, саеми и конференции;

ЧЛЕН 3

ИЗВРШНИ ОРГАНИ

Извршни органи одговорни за имплементацијата на Меморандумот за разбирање се:

1. Во име на Владата на Република Турција - Министерството за храна, земјоделство и сточарство на Република Турција и
2. Во име на Владата на Република Македонија - Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија.

ЧЛЕН 4

ФОРМИРАЊЕ НА КОМИТЕТ ЗА УПРАВУВАЊЕ

1. Договорните страни се согласија да формираат Комитет за управување (во понатамошниот текст како "Комитет"), со цел да го надгледуваат и контролираат спроведувањето на соработката во рамки на овој Меморандум;
2. Комитетот се состои од вкупно 10 (десет) члена, по 5 (пет) члена од секоја земја, вклучувајќи ги шефовите на делегацијата на ниво на функционери. Страните меѓусебно ќе се информираат по писмен пат за составот на членовите во Комитетот за управување. Со Комитетот заеднички ќе претседаваат функционерите од двете договорни страни како копретседавачи;
3. Комитетот ќе се сретнува еднаш годишно или во време кое е заедничко договорено, наизменично во Република Македонија и Република Турција.

ЧЛЕН 5

ТРОШОЦИ

1. Земјата испраќач ќе ги подмири трошоците за патувањето до и од територијата на земјата-домаќин, како и за патничкото и здравственото осигурување;
2. Земјата домаќин ќе ги подмири трошоците за сместување и транспорт во рамки на програмата за посета.

Земјата-домаќин ќе биде известена за намерата за посета, најмалку два месеци пред датумот на пристигнување.

ЧЛЕН 6

РЕШАВАЊЕ СПОРОВИ

Сите разлики кои произлегуваат од толкувањето или спроведувањето на Меморандумот за разбирање, ќе се решаваат на пријателски начин со консултации или преговори меѓу Договорните Страни.

ЧЛЕН 7

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

1. Меморандумот за разбирање ќе влезе во сила на датумот на последното писмено известување, со кое Договорните страни меѓусебно се известуваат по дипломатски пат за завршување на внатрешните правни процедури што се потребни за стапување на сила на Меморандумот за разбирање.
2. Меморандумот за разбирање ќе остане на сила во период од 1 (една) година. Истиот автоматски ќе биде продолжен за последователни периоди од 1 (една) година, освен ако една од Договорните страни ја извести другата Договорна страна во писмена форма и по дипломатски пат за својата намера да го раскине Меморандумот за Разбирање, 6 (шест) месеци пред датата на истекот.
3. Престанувањето на Меморандумот за разбирање нема да има влијание врз завршувањето на тековните програми и/или проекти во рамките на Меморандумот за Разбирање.
4. Овој Меморандум за разбирање може да се измени со взаемна писмена согласност на Договорните Страни, во секое време. Измените ќе влезат во сила согласно истата правна процедура која е пропишана во став 1 од овој член.

ВО СВЕДОШТВО НА ОВА, долупотпишаните, целосно овластени од нивните Влади го потпишаа овој Меморандум за Разбирање

Потпишано во 27.6.2013 на Ankara во два оригинални примероци на турски, македонски и англиски јазик, секој од нив подеднакво автентичен. Во случај на разлики во толкувањето ќе преовлада англискиот текст.

Во име на Владата на
Република Турција

Во име на Владата на
Република Македонија

Мехмет Мехди Екер,
Министер за храна, земјоделство
и живинарство

Љупчо Димовски,
Министер за земјоделство, шумарство
и водостопанство

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA
ON
AGRICULTURAL COOPERATION**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Macedonia, hereinafter referred to as "the Contracting Parties",

With a desire to strengthen the existing friendly relations between the two countries, through enhancement of cooperation in the field of agriculture,

Recognizing the value of exchange of experience in the agricultural sector, as well as support of rural development of the both countries,

Pursuant to the prevailing laws and regulations in both countries respectively,

Have agreed as follows:

**ARTICLE 1
OBJECTIVES**

The Contracting Parties shall endeavor to enhance cooperation between the agricultural institutions of the Contracting Parties in the field of agriculture and agricultural technology in accordance with the applicable legal framework within their purview.

**ARTICLE 2
AREAS AND FORM OF COOPERATION**

The Contracting Parties shall carry out the cooperation between them in the following areas;

1. Plant Production and Plant Protection;
2. Production and procession of raw leaf tobacco;
3. Animal Husbandry, Fishery and Aquaculture;
4. Organic agricultural production;
5. Food industry;
6. Research, rural development, irrigation and extension service;
7. Promotion of joint ventures in the field of agriculture between the private sectors of each country;
8. Mutual cooperation in projects;

The Contracting Parties agree to cooperate in the following forms;

Exchange of experiences, information, visit, experts, research results, study and training;

Organization of seminars, symposia, exhibitions and conferences.

ARTICLE 3
THE EXECUTING AUTHORITIES

The Executing Authorities responsible for the implementation of this Memorandum of understanding are:

1. On behalf of the Government of the Republic of Turkey, the Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey.
2. On behalf of the Government of the Republic of Macedonia, the Ministry of Agriculture Forestry and Water Economy of the Republic of Macedonia;

ARTICLE 4
ESTABLISHMENT OF STEERING COMMITTEE

1. The Contracting Parties agree to establish an Agricultural Steering Committee (hereinafter referred to as "the Committee") to monitor and review the implementation of the cooperation under this Memorandum of Understanding.
2. The Committee is composed of 10 members, five (5) members per country including the delegation heads on the level of high officials. The Parties shall mutually inform each other in writing on the composition of the Steering Committee. The Committee shall mutually be chaired by the officials of both Contracting parties as co-presidents.
3. The Committee shall meet annually or at a time as mutually agreed, alternately in Turkey and Macedonia.

ARTICLE 5
EXPENSES

1. The sending country shall be obliged to settle the travelling expenses to and from the host country as well as the travel and health insurance.
2. The host country shall be obliged to settle the accommodation and transportation expenses within the visit program.

The host country shall be informed about the intention for a visit within at least two month in advance.

ARTICLE 6
SETTLEMENT OF DISPUTES

Any differences arising from the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be settled amicably through consultation or negotiation between the Contracting Parties.

ARTICLE 7

ENTRY INTO FORCE DURATION AND TERMINATION

1. This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of the last written notification by which the Contracting Parties notify each other through diplomatic channels regarding the completion of their internal legal procedures required for entering into force of the Memorandum of Understanding.
2. This Memorandum of Understanding shall remain in force for a period of 1 (one) year. Unless one of the Contracting Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of the intention to terminate the Memorandum of Understanding 6 (six) months prior to its date of expiration, this Memorandum of Understanding shall be extended automatically for successive periods of 1 (one) year.
3. The termination of this Memorandum of Understanding shall not affect the completion of any ongoing programs and/or projects under this Memorandum of Understanding.
4. This Memorandum of Understanding may be amended by a mutual written consent of both Contracting Parties and at any time. The Amendment shall enter into force according to the same legal procedure that is prescribed in paragraph 1 Article 7 of this Memorandum of Understanding.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments have signed this Memorandum of Understanding.

Done in 27.6.2013 on Ankara in two original copies in Turkish, Macedonian and English language, each of them being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

On Behalf of
The Government of the Republic of
Turkey

On Behalf of
The Government of the Republic of Macedonia

Mehmet Mehdi EKER
Minister of Food, Agriculture
and Livestock

Ljupcho DIMOVSKI
Minister of Agriculture, Forestry
and Water Economy